

Mateřská škola Hradešice,

okres Klatovy, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání

*„POZNÁVÁME VŠEMI SMYSLY MÍSTO,
KDE ŽIJEME.“*

Platný od 1.9.2025

OBSAH

OBSAH	1
I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE	2
II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
III. PEDAGOGICKÝ TÝM ŠKOLY	5
IV. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	6
a) psychosociální podmínky	6
b) spolupráce školy s rodinou	6
c) organizace	7
d) životospráva	9
a) věcné (materiální)	9
V. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	10
V.I. Vize, cíle a profilace naší mateřské školy	10
V.II. Vzdělávací strategie	12
V.III. Proces pedagogického diagnostikování	14
V.IV. Individualizace	14
VI. VZDĚLÁVACÍ OBSAH	16
„KDO JSEM JÁ A KDO JSI TY“	17
„POZORUJI ZMĚNY“	19
„UDÁLOSTI“	21
„VĚDA A TECHNIKA“	23
„ZDRAVÍ“	24
„PROJEKTY A PROGRAMY“	25
VII. EVALUAČNÍ SYSTÉM	26
Seznam použité literatury:	27

**Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Mateřské školy Hradešice, okres Klatovy,
příspěvková organizace**

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název školy: **Mateřská škola Hradešice
okres Klatovy, příspěvková organizace**

Statutární zástupce: Milena Handschuhová

Sídlo školy: Hradešice č.p. 81
341 01 Horažďovice

IČO: 709 90 581
Telefon: 376 396 261
E-mail: mshradesice@centrum.cz

**Poslední zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení nabylo
účinnosti od 1.1.2003 (č.j. ŠMS/3229/02)**

Zřizovatel školy: **Obec Hradešice**
341 01 Horažďovice
telefon, fax : 376 396 266
e-mail: ou@hradesice.jz.cz

Ředitel školy: **Milena Handschuhová**

Číslo jednací: **MS/2025/13HA**

Platnost dokumentu: **od 1.9.2025, aktualizováno k 1.9.2026**

**Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání je otevřený dokument, který
je postupně doplňován a aktualizován.**

Program vytvořila: ředitelka školy Milena Handschuhová ve spolupráci s pedagogickým sborem

Schválení ŠVP: Tento ŠVP byl projednán a schválen na pedagogické radě dne 25. srpna 2025. Byl vypracován na základě úpravy RVP PV podle zákona č. 178/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Projednání: rodičovská veřejnost,
učitelka Bc. Petra Hromádková,
školní asistentka Anna Panušková,
VŠJ Kamila Melková
kuchařka Marie Písařovičová,
uklízečka Marta Franková

Podpisy pedagogických pracovníků:

.....
ředitelka školy
Milena Handschuhová

.....
učitelka
Bc. Petra Hromádková

.....
asistentka
Anna Panušková

II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Vítáme vás v malé vesničce Hradešice, která se nachází uprostřed přírody nedaleko Šumavy. A právě v přírodě čerpáme na společných vycházkách nejvíce poznatků. V blízkosti máme několik rybníků, potok, les, pole či louky. Téměř denně se setkáváme se zemědělskou technikou místní akciové společnosti a máme možnost pozorovat zemědělské stroje při práci.

Mateřská škola je jednotřídní a má dvě součásti – mateřskou školu a školní jídelnu, ve které je denně připravováno čerstvé jídlo. Mateřskou školu navštěvují děti ve věku 2-6 let. Kapacita je 23 dětí.

Od 1. 1. 2003 je škola právním subjektem, příspěvkovou organizací obce.

Škola sídlí ve stejné budově od svého založení. S největší pravděpodobností se jedná o rok 1946. Od té doby prošla samozřejmě velkou proměnou. Byla zrekonstruována tělocvična, bylo dokončeno nové sociální zařízení a zázemí školní kuchyně. Byla vyměněna okna a zateplena fasáda. Přesto si po všech těchto změnách zachovala budova zvláštní atmosféru a kouzlo minulosti.

Mateřská škola využívá v současné době prostory o velikosti cca. 700 m².

(jídelna 27m², herna 33m², ložnice 25m², tělocvična 106m², šatna 30m², sociální zařízení 15m², ředitelna 10m², školní zahrada 400m²)

Třídy mateřské školy jsou vybaveny novým funkčním nábytkem, sestaveným do dětských koutků, a tím je vytvořeno podnětné prostředí nejen pro rozvoj dětských skupinových her, ale i pro případné dětské soukromí.

Menší prostory herny jsou kompenzovány častým využíváním samostatné tělocvičny.

Na budovu školy navazuje školní zahrada o výměře 400m² a skládá se z přírodní zahrady a ze sportovní zahrady. V přírodní zahradě děti pečují o bylinkovou zahrádku, poznávají různé druhy kvetoucích rostlin a vysazují zeleninu na záhony. Sportovní část je vybavena průlezkami, pískovištěm a pergolou, která je využívána jako přírodní učebna.

Mateřská škola spolupracuje se svým zřizovatelem – obcí Hradešice. Společně pořádáme tradiční akce jako je vítání občánků nebo rozsvícení vánočního stromu. Dále spolupracujeme s místními organizacemi, které přispívají k obohacení výchovně-vzdělávací práce školy:

- Tělovýchovná jednota Sokol Hradešice – využívání multifunkčního hřiště a fotbalového hřiště;
- Místní zemědělské družstvo – nabízí dětem možnost nahlédnout do světa;
- obec Břežany;
- místní farář – ukázky RC modelů;
- Šafránkova základní škola v Nalžovských Horách – spolupráce při přechodu dětí na základní školu, akce a návštěvy;
- ZŠ Komenského Horažďovice;
- DDM Horažďovice;
- Envirocentrum Proud;
- Klatovské divadlo;
- místní knihovna.

Specializovaná služba je zajišťována v oblasti logopedie a s pedagogicko-psychologickou poradnou v Klatovech, kde dle zájmu rodičů probíhá vyšetření školní zralosti. Každoročně probíhá na škole i oční vyšetření od společnosti Prima Visum.

III. PEDAGOGICKÝ TÝM ŠKOLY

Pedagogický tým naší mateřské školy tvoří tři kvalifikované pracovnice: dvě učitelky mateřské školy a jedna školní asistentka, která je financovaná z programu OP JAK I. a OP JAK II. z Evropských fondů. Všechny pracovnice splňují požadavky odborné způsobilosti dle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících. Tým je stabilní, sebraný a pracuje ve vzájemné spolupráci.

Ředitelka školy je zároveň jedna z učitelek a vykonává přímou pedagogickou činnost na třídě, což umožňuje úzký kontakt s dětmi i rodiči a přispívá efektivnímu řízení pedagogického procesu. Přímá práce učitelek je organizována tak, aby se učitelky překrývaly v době dopoledních řídicích činností. Na pobyt venku chodí učitelka společně se školní asistentkou.

Profesní rozvoj a kvalita práce týmu

Pedagogický tým se pravidelně a systematicky vzdělává s cílem udržovat a zvyšovat kvalitu vzdělávání. Každý školní rok se účastní 2-4 odborných seminářů, sledují aktuální trendy v předškolním vzdělávání, čtou odborné publikace a poslouchají tematicky zaměřené podcasty. Každý pedagogický pracovník má vytvořený plán pedagogického rozvoje, kde reflektuje svůj posun.

V rámci týmové spolupráce dochází k pravidelné výměně poznatků a reflexi pedagogické praxe. Tým si klade za cíl neustálé zlepšování vzdělávací nabídky, prostředí i komunikace s dětmi a rodiči. Věnuje se také inovacím – zavádí nové metody práce a přizpůsobuje vzdělávání současným potřebám společnosti i jednotlivých dětí.

IV. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

a) psychosociální podmínky

V naší mateřské škole usilujeme o vytvoření bezpečného, vstřícného a podnětného prostředí, které podporuje psychickou pohodu dítěte a jeho individuální potřeby. Základem je respektující přístup všech zaměstnanců školy, důvěra mezi dětmi, rodiči a pedagogy.

Nově příchozím dětem umožňujeme seznámení se s prostředím školy zejména při dnech otevřených dveří a v rámci akcí pořádaných pro veřejnost. Každému dítěti umožníme adaptační program i za účasti rodičů ve třídě. Osvědčily se tzv. „hrací odpoledne“, která probíhají na konci školního roku až začátku prázdnin, aby byl nástup v září co nejplynulejší a co nejméně stresující.

Do mateřské školy se přijímají děti ve věku od 2 let dle zpracovaných kritérií, v průběhu celého školního roku. Dětem je umožněno mít s sebou osobní předmět (např. plyšovou hračku), který jim pomáhá zvládnout odloučení od rodiny a navozuje pocit bezpečí. Hračku si mohou ponechat i během odpoledního odpočinku.

Všechny děti mají stejná práva, ale i povinnosti. Volnost dětí je dána pravidly, která si vytváříme společně s dětmi. Děti se mohou volně pohybovat po budově MŠ. Pravidla si děti výtvarně ztvární a rozmístí v prostorách celé školy. Uplatňujeme jednoduchá a srozumitelná pravidla, která dětem pomáhají orientovat se ve vztazích a spoluvytvářet bezpečné prostředí. Vycházíme ze tří základních pravidel, která děti dobře znají: „Nožičkové pravidlo“ – po chodbě a ve třídě chodíme, v tělocvičně běháme, „Ouškové pravidlo“ – vzájemně si nasloucháme, „Srdíčkové pravidlo“ – ve školce jsme kamarádi, máme se tu všichni rádi a pomáháme si. Správné návyky se snažíme posilovat pozitivním hodnocením, pochvalou. Podporujeme radost z prožitku, vedeme děti k samostatnosti, rozvíjíme schopnost individuální, skupinové a kooperativní práce. Klademe důraz na proces, ne na výsledek. Soutěživé hry zařazujeme jen výjimečně. Klidný relaxační koutek je v prostorách před ložnicí, kde se mohou děti uchýlit k odpočinku a relaxaci.

b) spolupráce školy s rodinou

Mezi prvořadé, důležité a podstatné úkoly patří vytvořit otevřenou a fungující spolupráci mezi školou a rodinou. Snažíme se o vzájemnou důvěru, vstřícnost a porozumění, o umožnění spoluúčasti na činnosti školy. Uvědomujeme si, že právě rodina je pro dítě nejdůležitějším prostředím, a proto je partnerská spolupráce mezi školou a rodiči základem pro harmonický rozvoj dítěte. Chráníme soukromí.

Snažíme se o zajištění informovanosti rodičů o dění v mateřské škole a o plnění vých. vzděl. programu tím, že tematické celky jsou pravidelně vyvěšovány na nástěnky, kde jsou i výtvary a fotografie dětí. V prostorách šatny je vyvěšena i informační nástěnka s aktualitami. Aktuální informace sdílíme taktéž na webových stránkách a prostřednictvím aplikace Twigsee, který jsme zavedli pro rychlejší a efektivnější digitální komunikaci mezi školou a rodiči. Pro osobní schůzky s rodiči máme stanoveny konzultační dny na středu 12,00 – 13,00 hodin (popřípadě individuálně) a probíhají v klidu a soukromí v ředitelně mateřské školy. Rodiče mají možnost získat informace o rozvoji a pokrocích svého dítěte z dětského portfolia, které si mohou kdykoliv prohlédnout.

Rodičovské schůzky probíhají minimálně 1 x ročně. S rodiči předškoláků jsou organizovány pravidelné konzultace v souvislosti s připraveností na vstup do ZŠ (konzultace se mohou účastnit i samotné děti).

Rodiče zveme k aktivní účasti na společných akcích jako jsou např.: dny otevřených dveří, hrací odpoledne, oslava dne matek, keramické dílny, loučení s předškoláky atd. Dle zájmu

rodičů jsou organizovány besedy s odborníkem, například přednáška s logopedkou na základě zjištěného nedostatku. V případě potřeby dostávají rodiče kontakt na odborníky (*více ve směrnici o školském poradenském zařízení*). Získáváme rodiče pro pomoc při zabezpečení akcí školy a pro ukázkové hodiny jejich povolání. I nadále se budeme snažit o získávání rodičů pro materiální a sponzorskou činnost.

Rodičům poskytujeme prostor pro vyjádření názoru i zpětné vazby, a to formou anket či dotazníků. K dispozici je i schránka na anonymní dotazy, pochvaly či připomínky.

Podpory z řad rodičů si velmi vážíme a není pro nás samozřejmostí.

c) organizace

Organizace vzdělávání v Mateřské škole Hradešice vychází z potřeb dětí, ze zásad předškolního vzdělávání a z principů vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání 2025. Klíčové je vytvoření bezpečného, vstřícného a podnětného prostředí, které respektuje individualitu každého dítěte a podporuje přirozený rozvoj.

Denní režim je pružně přizpůsobován aktuálním potřebám, možnostem dětí, jejich věku, individuálnímu tempu i počasí. Jeho stabilita poskytuje dětem jistotu, ale zároveň zachovává dostatečnou volnost. Konkrétní režim a podmínky jsou popsány ve školním a provozním řádě. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku i odpočinku jednotlivých dětí. Po obědě dodržujeme každodenní klidový režim po dobu 45 min. Poté jsou pro děti starší a nespavé zajištěny klidové programy. Tyto aktivity probíhají ve vedlejší místnosti, spící děti nejsou rušeny. Minimálně 2x týdně zařazujeme ranní cvičení v prostorách tělocvičny s využitím karimatek.

Vzdělávání probíhá jak ve třídě, tak i na školní zahradě a okolním přírodním prostředí. Vzhledem k tomu, že příroda (lesy, rybníky, pole a louky) je všude kolem nás, aktivně zapojujeme učení venku. Jako přírodní učebna slouží i dřevěná pergola na školní zahradě.

Děti mají během dne možnost volného pohybu po budově školy, zejména v rámci volné hry a spontánních aktivit. Školní prostory jsou uspořádány tak, aby podporovaly samostatnost, bezpečnost a orientaci dítěte v prostoru. Podnětným prostředím jsou vytvořeny vhodné podmínky pro skupinové činnosti, ale i pro dětské soukromí. V každé části třídy mají děti přístup k hračkám, výtvarným i přírodním materiálům, knihám a dalším vzdělávacím pomůckám. Děti podněcujeme k vlastní aktivitě, mají dostatek času i prostoru pro svoji hru, tvoření i experimentování. V centru stavby mohou děti pracovat na svých projektech celý týden. Děti mají možnost volby, ale vypůjčenou hračku si po sobě musí uklidit a tím jsou vedeny k zodpovědnosti a samostatnosti.

Bezpečí je pro nás prioritou. Do budovy mateřské školy nemá přístup žádná cizí osoba. Příchod každého návštěvníka je regulován bezpečnostním zvonkem, který ovládá výhradně paní učitelka, asistentka či ředitelka. Tento systém zajišťuje, že vstup do objektu je vždy kontrolovaný. Učitelky se překrývají na minimálně 2,5 hodiny denně.

Organizace vzdělávání dětí se SVP

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžné třídy mezi ostatní děti. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními a rodiči.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory:

Ředitelka školy stanoví učitelku, která je zodpovědná za vytvoření plánu pedagogické podpory dítěte. Na jeho tvorbě se podílejí všechny učitelky. S plánem pedagogické podpory

seznámí škola zákonného zástupce dítěte, učitelky a další pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s plánem potvrdí jmenování svým podpisem.

Poskytování podpůrných opatření prvního stupně učitelka ve spolupráci s ostatními pracovníky průběžně vyhodnocuje. Plán pedagogické podpory učitelka průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.

Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory učitelka vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, učitelka či ředitelka školy doporučí zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb dítěte.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami:

V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory dítěte nejsou dostačující, učitelka či ředitelka školy doporučí zákonnému zástupci dítěte návštěvu školského poradenského zařízení. Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení. Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání dítěte dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitelka žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování Individuálního vzdělávacího plánu. Za tvorbu Ind. vzdělávacího plánu, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci odpovídá ustanovující učitelka a ředitelka školy. Při sestavování plánu spolupracuje učitelka s druhou učitelkou, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením ředitelka školy. Ind. vzdělávací plán vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení. S ind. vzdělávacím plánem jsou seznámeny učitelky a zákonný zástupce. Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší. Poskytování podpůrných opatření učitelka ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitelka za metodické podpory ředitelky školy individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb dítěte. Školské poradenské zařízení 1x v roce vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb dítěte. Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce dítěte vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

V případě přítomnosti 1-3 dětí cizinců v povinném předškolním vzdělávání, bude těmto dětem poskytována individuální jazyková podpora v rámci běžných vzdělávacích činností.

V případě 4 a více dětí-cizinců v povinném předškolním vzdělávání bude zřízena skupina pro jazykovou přípravu v souladu s paragrafem vyhlášky č.14/2005Sb., o předškolním vzdělávání. V rozsahu jedné hodiny týdně v rámci dopoledních řídicích činností. Tato hodina bude rozdělena do dvou bloků.

Organizace vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

Na začátku a v průběhu roku probíhá vyhodnocení mimořádně nadaných a talentovaných dětí. Na základě vyhodnocení probíhá dokoupení didaktických pomůcek vzhledem k rozvíjející oblasti. Vytvoření Plánu pedagogické podpory a Individuálního plánu se řídí stejnými pravidly jako u vytváření plánů u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro děti pořádáme tematické semináře dle jejich zájmu. Nejoblíbenější činnosti jsou častěji zařazovány i v rámci každodenních řídicích činností.

Organizace vzdělávání dětí od dvou do tří let

Děti dvouleté jsou přijímány pouze výjimečně. V případě jejich pobytu v mateřské škole je využíván v péči o ně školní asistent. Dětem je ponechán prostor pro volnou hru a pohybové aktivity. Je využívána třídička před ložnicí. Jsou zakoupeny bezpečné hračky a pomůcky. Denní režim je nastaven dostatečně pružně a umožňuje reagovat na individuální potřebu spánku, stravování a vzdělávacích činností. Pedagogové uplatňují laskavě důsledný přístup.

d) životospráva

V mateřské škole Hradešice klademe důraz na utváření zdravých stravovacích a hygienických návyků a na pravidelný pohyb, jako základní předpoklad pro zdravý vývoj dítěte. Ve spolupráci se školní jídelnou je zajištěna dětem kaloricky vyvážená a pestrá strava. „Děti nejsou do jídla nuceny, ale vedeme je k ochutnávání. Podílejí se na přípravě svačiny – mažou si pečivo pomazánkami. Vedeme je k myšlence, že jídlem zbytečně neplýtváme, proto jsme zavedli tzv. „jednohubky“ – ochutnávky různých pomazánek či potravin, které děti mohou nejdříve ochutnat, a teprve potom se rozhodnout, zda namažou nebo ne. Svačina a oběd jsou denně doplňovány o ovocné a zeleninové mísy. Dodržujeme vhodnou technologii při její přípravě. Nepoužíváme polotovary. Přílohy jsou z čerstvých surovin (domácí knedlíky, bramborová kaše...)

Snažíme se, aby jídlo bylo voňavé, chutné, hezky upravené, konzumované v příjemném prostředí s uplatněním návyků správného stolování. Děti si sami připravují stůl k jídlu a používají vlastní ručně vyzdobené prostírání. Děti jsou vedeny k tomu, aby stolovaly v klidu, pohodě a jídla si vážily. Za účelem dodržování pitného režimu byla zakoupena 2l termoska (neslazené ovocné či bylinkové čaje) a je připravena voda ochucená citronem a bylinkami – děti mají pít k dispozici v průběhu celého dne v mateřské škole.

Denní režim je uspořádán tak, aby dětem poskytoval dostatek volného pohybu v průběhu celého dne. V každé volné chvíli se snažíme trávit čas venku – ať už na školní zahradě, při vycházkách po okolí nebo při vzdělávacích aktivitách v přírodě.

a) věcné (materiální)

Mateřská škola je vybavena novým funkčním nábytkem, sestaveným do dětských koutků. Skřínky a police jsou výškově uzpůsobené tak, aby děti na vše dosáhly a mohly se učit samostatnosti. Vybavení hračkami, pomůckami a materiálem pro výtvarné a pracovní činnosti je dobré a rozmanité. Máme zakoupenou i keramickou pec. Pro hru mohou děti využívat stavebnice od firmy Lego, Mindok, Educo, soupravy pro realizaci různých pokusů. K rozvoji IT dovedností využíváme Multi-board, tablet a elektronické programovatelné hračky. Podoba prostředí má vliv na atmosféru v mateřské škole, proto klademe důraz na estetickou úpravu vnitřních i venkovních prostor – děti se podílejí na výzdobě svými výtvary, které pravidelně obměňujeme.

Menší prostory herny jsou kompenzovány častým využíváním samostatné tělocvičny. Cvičební náčiní se obměňuje a rozšiřuje. Jsou k dispozici lavičky, ribstole, švédská bedna, trampolína, sestava překážkové dráhy, obruče, padák, rehabilitační míčky, vybavení pro hru florbalu.

Hygienické zařízení je nové od r. 2006, plně vyhovující pro 23 dětí. Od 1. října 2007 byla zprovozněna nově i samostatná ložnice školy. Lehátka jsou dřevěná.

Školku obklopuje zahrada, která je rozdělená na dvě části. Jedna je více vybavena sportovním náčiním, průlezkami a v druhé části je realizována „přírodní zahrada“.

Vnitřní i venkovní prostory školky pravidelně vylepšujeme a rozšiřujeme o nové pomůcky a materiály. Snažíme se pravidelně obměňovat hračky a pomůcky, aby odpovídaly

aktuálnímu složení dětí a jejich zájmu. Pomůcky a hry jsou v policích barevně rozlišovány podle náročnosti.

V. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

V.I. Vize, cíle a profilace naší mateřské školy

Filosofií naší školy je položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb. Rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy, přičemž východiskem je vlastní prožitá zkušenost, smyslové vnímání, tvořivá inspirace a uspokojení z prožitého úspěchu a překonání překážek.

Jsme školka, která se zaměřuje na:

➔ **IDENTIFIKACI A PODPORA NADÁNÍ A VLOH U DĚTÍ** – U každého dítěte se snažíme najít a rozvíjet jeho talent (jeho silné stránky). Nabízíme tematické semináře.

„Každý člověk je jedinečný svými dary, talenty, nedostatky i obtížemi. Nedá se měřit, srovnávat ani škatulkovat.“ Děti se mají dozvídat o své jedinečnosti, pracovat se svým nadáním i nesnázemi. Poznávat, že každému bylo dáno něco trochu jiného, ale také to, že se každý může uplatnit a být důležitý.“

➔ **VYUŽÍVÁNÍ PRVKŮ ALTERNATIVNÍCH VZDĚLÁVACÍCH SMĚRŮ**

- pedagogiky Fr.Ketta (smyslově symbolická pedagogika s důrazem na sociální vazby a vztahy).
- pedagogiky Montessori (zakládá se na smyslových činnostech – manipulaci s předměty)
- Hejného matematiky
- vzdělávacího programu „Začít spolu“ (klade důraz na rozvoj možností a vlastní potenciál dětí, stojí na přesvědčení, že děti se nejlépe vyvíjí, věnují-li se své činnosti/hře celým srdcem. (citace z knihy „začít spolu“). Přispívá zejména k rozvoji samostatnosti dětí a k vytvoření atmosféry, ve které nedochází mezi dětmi k vzájemnému ubližování, kde se děti respektují a pomáhají si. Zároveň práce v centrech aktivit vytváří širokou nabídku vzdělávacích příležitostí a činností, v níž každé dítě může nalézt to, co sedí jeho potřebám (viz Gregorovy typy inteligence) tzn. Můžeme uplatňovat individualizaci (tzn. podpořit každé dítě tak, aby dokázalo svého osobního maxima). Integrované učení hrou a činnostmi je využíváno hlavně v centrech aktivit. Za tímto účelem byly vytvořeny v obou třídách herní koutky, které jsou označené obrázkem, popisem a počtem pracovních míst (centrum: Domácnost, Ateliér, Dílna, Dramatika, Pokusy a objevy, Kostky, Pohyb, Hudba). Jsou otvírána 3-4 centra. Děti se učí tím, že si hrají a pracují s různými předměty a materiály, které jsou k dispozici v jednotlivých koutcích (centrech). Při ŘČ pracují v malých skupinách (3-5 dětí) komunikují spolu, musí řešit problémy, umět se rozhodovat.

➔ **UMOŽNĚNÍ VOLNÉHO POHYBU VE VŠECH PROSTORÁCH ŠKOLY V RÁMCI NASTAVENÝCH PRAVIDEL A BEZPEČNOSTI.** Společně se snažíme o vytvoření podnětného prostředí, a to vnitřním uspořádáním, dostupnými pomůckami a materiály. Do popředí stavíme partnerský přístup k dětem, přístup založený na demokratickém pedagogickém stylu, bez mocenské autority, ale s jasnými pravidly, ke kterým jsme dospěli společnou dohodou.

➔ **ROZVOJ OBLASTI SOCIÁLNÍCH VZTAHŮ** – za velmi důležitou považujeme **oblast sociálních vztahů**. Naší snahou je vzdělávat děti, které se ve svém životě budou moci nejen opřít o svou vlastní sebeúctu, dovedou dodržovat dohody, samostatně si hledat informace a podle nich se rozhodovat, spolupracovat s ostatními, ale i vcítit se do pocitu druhého, pomoci, když je potřeba, ale také vyjádřit vlastní názor, třeba i nesouhlasný. Dokonce se zastat druhého i vůči dospělému. **ZDVOŘILE, ALE JASNĚ!** Přitom být tvořivý a dovést bavit sebe i ostatní. Mít dobré postavení mezi vrstevníky a vycházet dobře i s dospělými.

➔ **POSILOVÁNÍ POZITIVNÍHO KLIMATU TŘÍDY a POZITIVNÍHO PŘÍSTUPU:**

- OCEŇOVAT TO, CO SE DAŘÍ
- MÍT POCHOPENÍ, KDYŽ SE NEDAŘÍ
- POVZBUZOVAT, KDYŽ JE TOHO NA NĚKOHO MOC
- UMĚT SE OMLUVIT, KDYŽ SE NĚKDY „UTNEME“
- UPLATNOVAT „LASKAVOU DŮSLEDNOST“
- Vedeme děti k sebehodnocení, k prezentaci své práce.
- Podporujeme týmovou spolupráci.

➔ **PODPORU POHYBOVÝCH AKTIVIT** (využíváme tělocvičnu a multifunkční hřiště, jsme vybaveni pro hru florbalu)

Zařazujeme zdravotně preventivní pohybové aktivity, zdravotní cvičení realizujeme v malých skupinách, aby učitelky mohly kontrolovat správné provádění zdravotních cviků.

➔ **PODPORU ROZVOJE POLYTECHNICKÉ VÝCHOVY** (truhlářská dílnička)

➔ **PODPORU VZTAHU K UMĚNÍ**

- pravidelně navštěvujeme divadelní představení v Horažďovicích
- příležitostně navštěvujeme Galerii v Horažďovicích
- využíváme netradiční výtvarné techniky (artefiletika)
- pracujeme s keramickou hlinou (vlastníme keramickou pec)

➔ **EXPERIMENTOVÁNÍ A BĚDÁNÍ** – nabídku aktivit obohacujeme o zařazování pokusů.

➔ **VYUŽITÍ METOD PROJEKTOVÉHO A PROŽITKOVÉHO UČENÍ** – klademe dětem otevřené otázky.

➔ **PODPORU POZNÁVÁNÍ POMOCÍ VŠECH SMYSLŮ**

„Neboť čím přesněji dokážeme vnímat svými smysly, (i ty zdánlivě malé, přehlédnutelné věci) tím je naše poznání bohatší.“

...proto i název vzdělávacího programu

„POZNÁVÁME VŠEMI SMYSLY MÍSTO, KDE ŽIJEME“

V.II. Vzdělávací strategie

Vzdělávací strategie v naší mateřské škole vycházejí z respektujícího přístupu k dítěti jako k jedinečné osobnosti. Naším cílem je vytvářet prostředí, kde se děti cítí bezpečně, přirozeně rozvíjejí své schopnosti a poznávají svět vlastním tempem, všemi smysly a s radostí. Podporujeme samostatnost, vnitřní motivaci, aktivní poznávání i schopnost spolupráce. Vzděláváme děti ve věkově smíšené třídě s kapacitou 23 dětí. Při plánování a realizaci vzdělávacích činností vycházíme z principu individualizace a diferenciaci, které respektují vývojové potřeby a možnost každého dítěte. Naše strategie je postavena na aktivním zapojení dětí, spolupráci a zkušenostním učení. Při plánování vycházíme z pedagogické diagnostiky, zájmu dětí či aktuální situace.

Organizační formy a metody

Využíváme všechny formy organizace vzdělávání – individuální, skupinovou, hromadnou, přičemž upřednostňujeme hlavně kooperativní formy práce. Frontální činnost je omezena na nezbytné minimum a je nahrazována skupinovou spoluprací, učením ve dvojici či samostatným objevováním. Dvakrát týdně zařazujeme centra aktivit, která dětem umožňují samostatnou volbu činnosti, odpovědnost i přirozenou diferenciaci úrovně obtížnosti.

Učitelky plánují vzdělávání na základě:

- pozorování dětí,
- jejich potřeb, přání a nápadů,
- a dlouhodobých i krátkodobých projektů
- diagnostiky

Činnosti volíme tak, aby byly smysluplné, pestré a otevřené – děti mají možnost si vybírat, zapojovat se svým způsobem a vyjádřit svůj názor. Učitelky jsou dětem průvodkyněmi, podporují je otázkami, nasloucháním a povzbuzením.

Diferenciaci a podpora rozmanitých potřeb

Děti jsou velmi různorodé – v našich třídách vzděláváme:

- děti od dvou let,
- děti se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP),

Proto uplatňujeme individuální přístup – každé dítě má prostor růst svým tempem. Využíváme metody pozorování, průběžného hodnocení a reflexe, abychom co nejlépe podpořili jeho vývoj. Při adaptaci nabízíme dětem osobní předměty (plyšáky), možnost pobytu s rodičem i postupné zapojení do kolektivu.

Vzhledem k širokému věkovému rozhraní, jsou vzdělávací aktivity připravovány ve více úrovních obtížnosti. Dětem předškolního věku je pravidelně věnován čas pro přípravu na školní docházku. Děti nadané jsou systematicky podporovány – jedna učitelka má pro ně připravené rozšiřující a obohacující úkoly, zatímco druhá učitelka pracuje s ostatními dětmi.

Přístupy k učení

Při vzdělávání uplatňujeme:

- **prožitkové učení** – každodenní kontakt s reálnými situacemi a prostředím
- **kooperativní učení** – učení skrze spolupráci a sdílení s vrstevníky
- **situační učení** – využíváme běžných životních situací pro rozvoj dovedností
- **sociální učení** – děti se učí pozorováním, nápodobou, interakcí s ostatními
- **kritické myšlení** – zařazujeme metody podporující přemýšlení, argumentaci, hledání souvislostí a sebereflexi.

Veškeré vzdělávání v MŠ Hradešice probíhá formou hry, prožitku, pohybu a smyslového vnímání. Děti se učí nejlépe tehdy, když jsou aktivní, zvědavé a mají možnost objevovat. Klademe důraz na to, aby učení vycházelo z každodenních situací, které děti znají ze svého

života – ať už v budově školy, nebo venku v přírodním prostředí, které pravidelně využíváme. Vzdělávací činnosti plánujeme tak, aby byly dostatečně otevřené a integrované – projekty většinou propojují více oblastí vzdělávání a vycházejí ze zájmu dětí nebo místního dění (např. příroda, vesnické tradice, obecní akce).

Důraz na kompetence a gramotnosti

Všechny činnosti ve školce směřují k rozvoji klíčových kompetencí a podporují gramotnosti dětí v přirozených situacích. Integrujeme je do každodenního programu i tematických celků. Naším cílem není jen předávat poznatky, ale především rozvíjet kompetence, které děti potřebují pro další život:

- **Komunikační kompetence** – děti se učí vyjadřovat své pocity, přání, domlouvat se s vrstevníky i dospělými, rozvíjejí slovní zásobu.
- **Kompetence k učení** – rozvíjíme zvědavost, odvahu ptát se, schopnost hledat řešení.
- **Sociální a personální kompetence** – podpora samostatnosti, seberegulace a vzájemného respektu.
- **Kompetence k řešení problému** – nabízí situace, kde děti hledají různá řešení, přemýšlejí nad příčinami a důsledky, učí se nést důsledky svých rozhodnutí.
- **Kompetence občanská a k udržitelnosti** – děti se naučí pečovat o prostředí, učí se vážit si přírody, druhých lidí i materiálních hodnot, učí se chápat základní principy fungování společnosti.
- **Kompetence kulturní** – příležitost seznámit se s tradicemi, kulturnímu zvyku a tvořit je vlastními silami. Věnujeme se uměleckému projevu, estetickému vnímání i porozumění různorodosti kulturních projevů.
- **Kompetence k podnikavosti a pracovní** – podporujeme samostatnost u dětí, tvořivost, odvahu zkoušet nové věci, překonávat překážky a rozvíjet pracovní návyky. Děti mají možnost plánovat, dokončovat činnosti, hodnotit své výsledky a podílet se na rozhodování.
- **Kompetence digitální** – seznamujeme děti s bezpečným a smysluplným využíváním digitálních technologií, učíme je rozlišovat realitu a virtuální svět, chápat rizika, respektovat autorská práva a zodpovědně využívat informace.

V každodenním vzdělávání uplatňujeme prvky čtenářské, matematické, přírodovědné i digitální gramotnosti – přirozeně, skrze běžné situace, rozhovory, tvoření, pohyb či experimentování.

Respektující prostředí a vztahy

Budujeme prostředí, kde se děti cítí bezpečně – k tomu přispívá:

- důvěrná atmosféra,
- třída s pravidly srozumitelnými dětem (srdíčkové, ouškové a nožičkové pravidlo),
- možnost výběru činností,
- respektování potřeby klidu (např. relaxační prostor před ložnicí).

Děti se mohou volně pohybovat po prostorách MŠ během volné hry. Každé ráno začínáme klidným přijetím dítěte a navazováním vztahu, přičemž paní učitelky vědomě podporují sociální učení mezi dětmi i ve vztahu k dospělým.

Průběžné hodnocení a sebereflexe

Vzdělávací strategie se neustále vyvíjí – na základě:

- pozorování pokroku jednotlivých dětí,

- vzájemné reflexe učitelek,
- evaluace celkového klimatu školy.

Nehodnotíme děti podle výkonu, ale sledujeme jejich individuální rozvoj, zájem, pokrok a spokojenost. Zpětnou vazbu využíváme i od rodičů – pomocí anket, rozhovorů a zpětných vazeb přes systém Twigsee.

Věříme, že pokud se dítě cítí v bezpečí, je slyšeno, má možnost objevovat a tvořit, stává se samostatnou, sebevědomou a otevřenou osobností. Právě to je smyslem našich vzdělávacích strategií.

V.III. Proces pedagogického diagnostikování

V rámci systematického postupu provádíme pedagogickou diagnostiku u všech dětí 2x ročně – poprvé obvykle na podzim. Po provedení diagnostiky a pravidelného pozorování dětí jsou zjištěny konkrétní oblasti, které děti ve třídě potřebují nejvíce rozvíjet. Tyto informace jsou zaznamenávány do připravené souhrnné pozorovací tabulky, kde pravidelně dopisujeme, co jsme zjistili, jak budeme rozvíjet konkrétní oblast a doplníme případné poznámky.

Děti, u nichž byly zaznamenány výraznější odchylky, mají vedený tiskopis „Diagnostika“, ve kterém jsou podrobně popsány jejich individuální vzdělávací potřeby. V případě potřeby je následně vypracován PLPP – ten nepíšeme pouze pro děti, které potřebují něco procvičovat, ale i pro děti nadané, u nichž je potřeba zajistit dostatečně podnětné prostředí a rozvoj v oblastech jejich silných stránek.

V rámci diagnostiky má každé dítě v naší školce své individuální portfolio, které slouží jako přirozený prostředek sledování jeho vývoje a pokroku. Portfolio obsahuje: dětské výtvary, fotografie z činností a zmiňovaný diagnostický arch. Dětem je portfolio volně přístupné – kdykoliv si ho mohou samy prohlédnout, ukázat rodičům či jiným dětem. Portfolio není určeno pouze pro pedagoga, ale také posiluje sebevědomí dítěte a jeho zapojení do vlastního učení. Průběžná práce s portfoliem je nedílnou součástí naší diagnostiky i zpětné vazby směrem k rodině.

Tento systém nám umožňuje pružně reagovat na aktuální potřeby dětí, směřovat vzdělávací nabídku tam, kde je nejvíce potřeba, a zároveň vytvářet prostředí, ve kterém má každé dítě možnost se rozvíjet podle svých možností a tempa.

V.IV. Individualizace

Individualizaci považujeme za klíčový princip předškolní vzdělávání. Každé dítě je jedinečné – svým vývojem, zájmy, tempem učení, rodinným zázemím i potřebami. Proto se snažíme vytvářet prostředí a vzdělávací nabídku tak, aby reagovala na různé individuální možnosti a situace dětí.

Jak individualizaci naplňujeme:

- Volba činností – děti si během dne volí z různorodých činností podle svých zájmů a potřeb. Mají možnost volného pohybu po školce.
- Respektování tempa a způsobu práce – sledujeme vývoj každého dítěte a přizpůsobujeme náročnost i délku činností jeho aktuálním možnostem.
- Různorodost materiálů a pomůcek – nabízíme pestré vzdělávací materiály, které jsou přístupné dětem dle jejich vývojové úrovně. Každé dítě má možnost volby obtížnosti i způsobu práce.

- Diferenciace v rámci třídní práce – v jedné třídě pracujeme s dětmi různých věkových skupin, proto upravujeme zadání i očekávání tak, aby vyhovovalo všem.

Děti dvouleté a mladší děti:

V naší školce přijímáme děti od 2 let. S těmito dětmi pracujeme s vysokou mírou podpory a porozumění. Zaměřujeme se především na:

- jemné vedení k samostatnosti v sebeobsluze;
- podpoření sociální adaptace a přirozené hry s ostatními dětmi;
- využívání osobního předmětu pro větší osobní pohodu;
- klidný adaptační režim.

Děti nadané

Pro děti, které projevují nadprůměrné schopnosti v určité oblasti zajišťujeme:

- nabídku rozšiřujících nebo náročnějších činností;
- prostor pro hlubší zkoumání a tvořivost;
- individuální podporu a povzbuzení k samostatnému uvažování;
- PLPP i pro nadané děti;
- tematické semináře, projekty, paralelní hodiny.

Děti se SVP

U dětí, u nichž byly diagnostikovány vývojové odlišnosti nebo potřeba podpůrných opatření, přistupujeme citlivě a s ohledem na doporučení odborných zařízení. Práce s dětmi se SVP u nás zahrnuje:

- vytvoření prostředí bezpečí a jistoty;
- individuální zadávání úkolů a motivaci;
- vypracování PLPP;
- spolupráci s odborníky, pokud je potřeba;
- zaznamenávání pokroků a potřeb dítěte

Věříme, že individuální přístup umožňuje každému dítěti cítit se přijímané, rozvíjet se ve svém vlastním tempu a zažívat radost z úspěchu. Individualizace není jen metodou, ale přístupem, který prostupuje každodenním životem v naší školce.

VI. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací obsah v naší mateřské škole je organizován formou integrovaných bloků, které vycházejí z přirozených potřeb, zájmů a zkušeností dětí a jsou tematicky propojeny s okolním světem. V rámci vzdělávací nabídky uplatňujeme také projektové učení, které dětem umožňuje hlubší prožitek, propojení více vzdělávacích oblastí a rozvoj klíčových kompetencí v reálných souvislostech.

Vzdělávací obsah máme uspořádán do pěti integrovaných bloků.

„KDO JSEM JÁ A KDO JSI TY“

„POZORUJI ZMĚNY“

„UDÁLOSTI“

„VĚDA A TECHNIKA“

„ZDRAVÍ“

Každý blok obsahuje základní charakteristiku / **výčet okruhů elementárních poznatků** /. Učitelky mohou do těchto bloků kdykoliv vstupovat během roku a vypracovávají si ve spolupráci tematické celky vztahující se k jednomu z nich. V rámci bloku jsou již dané očekávané výsledky učení a učitelky si vybírají činnosti. Vždy musí být v rámci tematického celku zastoupeny všechny vzdělávací oblasti. S daným tematickým celkem se snaží učitelky pracovat delší dobu než jeden týden.

Vzdělávací oblasti: **DÍTĚ A JEHO TĚLO**, **DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA**, **DÍTĚ A TEN DRUHÝ A SPOLEČNOST**, **DÍTĚ A SVĚT**.

„KDO JSEM JÁ A KDO JSI TY“

Budeme se snažit přiměřeným a přitažlivým způsobem vytvořit základní pravidla vzájemných vztahů, chování a komunikace, které budou platit společně pro děti, zaměstnance MŠ i rodiče dětí. O jejich respektování a uplatňování při každodenním setkávání. Budeme usilovat o stmelení dětského kolektivu a o zapojení všech dětí do hry. Společně si vytvoříme / či připomeneme/ nejen pravidla našeho soužití, ale i základní zdvořilostní návyky. Budeme se vzájemně poznávat a respektovat. Za velmi důležité považujeme vytváření podmínek k rozvoji prosociálního chování dětí. Uvědomění si síly kamarádství, báječného pocitu společného prožitku.

Integrovaný blok se dotýká těchto okruhů elementárních poznatků:

- Lidé a jejich vlastnosti (fyzické i psychické vl.), dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, přirozená různost lidí.
- Vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, cizí lidé, ochrana osobního bezpečí). Individuální charakteristiky, osobnost, právo být sám sebou – moje rodina / funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině,
- Pravidla vzájemného chování doma, v MŠ, na veřejnosti, herní pravidla.
- Společenské role / dítě, dospělý, rodič, uč., role dané pohlavím či zaměstnáním /
- Věci kolem nás / předměty denní potřeby, hračky, pomůcky, sportovní náčiní a nářadí, výtvarné pomůcky, hudební nástroje, pracovní pomůcky / jejich užívání

Očekávané výsledky učení, které přispívají k vytváření základů klíčových kompetencí:

DÍTĚ A JEHO TĚLO

- Zvládá sebeobsluhu.
- Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.
- Má osvojené základní hygienické návyky.
- Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.
- Naplňuje své biologické potřeby.

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

- Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.
- Formuluje instrukce a předá je ostatním.
- Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.
- Vyrovná se s neúspěchem.
- Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.
- Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.
- Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.
- Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
- Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.

DÍTĚ A TEN DRUHÝ A SPOLEČNOST

- Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.
- Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
- Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.
- Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.
- Začlenění se do skupiny.
- Poradí si v nové situaci.
- Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.

DÍTĚ A SVĚT

- Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.
- Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy na v obci.
- Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.

„POZORUJI ZMĚNY“

V tomto integrovaném bloku budeme získávat poznatky o přírodě kolem nás v průběhu celého školního roku. Během našich procházek a pobytu ve venkovním prostředí si budeme všimnat změn v přírodě v souvislosti s nastupujícími ročními obdobími. Poznáme neživou i živou přírodu, rostliny a živočichy se kterými se můžeme osobně potkat, ale i ty z druhého konce světa. Zároveň se zaměříme na nutnost ochrany našeho životního prostředí a možnost recyklace nejrůznějších materiálů. Získávání poznatků v rámci tohoto bloku bude založeno na prožitcích a zkušenostech dětí z vycházek do okolní přírody.

Integrovaný blok se dotýká těchto okruhů elementárních poznatků:

- Příroda živá – sad, zahrada, les, louka, pole, rybník, potok, řeka
- rostliny, léčivé byliny,
- živočichové / savci, ptáci, hmyz, brouci, zvířata, ryby /
- Suroviny a výrobky
- Plody
- Příroda neživá
- Předměty a jejich vlastnosti / velikost, barva, tvar, materiály, chutě, vůně, zvuky, funkce předmětů /
- Přírodní jevy a děje / podnebí, počasí, roční období, změny v přírodě/
- Ochrana životního prostředí / vliv člověka na životní prostředí, na okolní krajinu, péče o okolí a životní prostředí /
- Rozmanitost přírody a světa a jeho řád / země, hory, řeky, pohoří /
- Světadíly, planeta Země
- Elementární časové pojmy a souvislosti / jaro, léto, podzim, zima, rok /
- Číselné a matematické pojmy / číselná řada 1–10, více – méně – stejně, první – poslední /

Očekávané výsledky učení, které přispívají k vytváření základů klíčových kompetencí:

DÍTĚ A JEHO TĚLO

- Zvládá základy grafomotoriky.
- Překonává fyzické překážky.
- Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.
- Vyhledává příležitosti k pohybu.
- Rozlišuje pomocí všech smyslů.

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

- Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.
- Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.
- Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.
- Navazuje a rozvíjí citové vazby.
- Poznává a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.
- Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.
- Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.
- Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.
- Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.
- Pracuje s jednou i více podmínkami v zadání.

DÍTĚ A TEN DRUHÝ A SPOLEČNOST

- Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.
- Navazuje a udržuje dětská přátelství.
- Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.

DÍTĚ A SVĚT

- Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.
- Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.
- Respektuje různé formy života.
- Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jím.

„UDÁLOSTI“

V rámci tohoto integrovaného bloku se budeme snažit dětem přiblížit lidové zvyky, tradice, nejkrásnější svátky v roce formou různých příběhů spjatých s tradicemi. V souvislosti s nejrůznějšími zvyky, které se zvláště u nás na vesnici hojně dodržují, budou pořádány společné tvořivé a pracovní dílny rodičů s dětmi. Budeme klást důraz zvláště na radostný prožitek dětí. Zároveň se budeme zaměřovat i na tzv. běžné události, které nás obklopují. Např. návštěva knihovny, pošty, zemědělského podniku, obecního úřadu atd.

Integrovaný blok se dotýká těchto okruhů elementárních poznatků:

- Svět lidí, kultury, umění, práce / lidové zvyky, tradice, svět výtvarného a dramatického umění, svět hudby, svět sportu, svět zábavy /
- Rozmanitost lidského světa / naše vlast, jiné země, národy a kultury /
- Dorozumívání mezi lidmi / zvuky, gesta, řeč, slova, věty, písmena, čísla, symboly /
- Sdělování / knížky, film, divadlo /
- Matematické pojmy / číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství /
- Prostředí, v němž dítě žije / život a dění v obci /, doprava, obchod, důležité instituce /obecní úřad, pošta

Očekávané výsledky učení, které přispívají k vytváření základů klíčových kompetencí:

DÍTĚ A JEHO TĚLO

- Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.
- Zvládá základní pohybové dovednosti.

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

- Rozliší český jazyk od jiných jazyků.
- Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.
- Rozpozná rým, rytmitizuje.
- Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- Vyhledává společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
- Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.
- Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.
- Určí míru objektů a porovná je pomocí poměrování.

DÍTĚ A TEN DRUHÝ A SPOLEČNOST

- Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.
- Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.
- Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
- Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.
- Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.
- Přijímá různé sociální role.

DÍTĚ A SVĚT

- Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
- Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.

- Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.
- Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.

VÁNOCE – přiblížit dětem pomocí motivačního příběhu předvánoční čas, těšení se na „Ježíška“, lidové zvyky, tradice a dobu, kdy se v lidských srdcích hromadí láska, štědrost, pohoda a klid. Zdokonalovat si pracovní a výtvarné dovednosti, poznat znaky adventního období, umět prožít vánoční atmosféru, spolupracovat na výzdobě třídy, vnímat, co si druhý přeje a co potřebuje.

ČERT A MIKULÁŠ – přiblížit dětem podobu „čerta a Mikuláše“, mikulášské nadělování.

VELIKONOCE – prožít společně s dětmi nejkrásnější svátky jara, probouzející se přírodu, přiblížit jim tradici malování kraslic, objasnit symboly vajíčka – plodnost, úrodnost, narození, návrat jara. Prostřednictvím estetických prožitků vytvořit sváteční náladu pro přípravu na svátky jara a přirozeně vnést děti do doby dětství jejich prarodičů a praprarodičů.

MASOPUST – celý projekt se nese v duchu humoru a vtipu. Cílem je seznámit děti s lidovými tradicemi v období masopustu. Společně prožít radost a veselí. Poznat humor a vtip v lidové slovesnosti, krátkých textech, písních i ve výtvarném projevu a pokusit se ho vhodně a citlivě použít.

SVÁTEK MATEK – připomenout si s dětmi svátek matek s přáníčkem, básničkou, písničkou.

LOUČENÍ SE ŠKOLÁKY – tato tradice je na naší školce již dlouholetá. Spočívá v pasování „předškoláků“ na „školáky“ posledním zvoněním, malým dárečkem na rozloučenou a rozdáním vysvědčení, na kterém každému září jednička s hvězdičkou.

DEN DĚTÍ – tento blok zahrnuje zábavné dopoledne plné her k příležitosti oslavy MDD. Činnosti organizované na stanovištích jsou tematicky propojené pohádkovými postavami z pohádkové říše. Převažují zde pohybové aktivity.

OLYMPIJSKÉ HRY – tento blok je dětem blízký. S využitím letního počasí máme možnost uspořádat letní OH na místním hřišti TJ Sokol Hradešice, s olympijskými disciplínami – běh, hod, skok... Všechny činnosti tohoto bloku jsou motivačně spojeny a zároveň rozvíjí dítě ve všech oblastech. Děti se setkávají s dodržováním pravidel při sportu a fair play směřuje k osvojování hodnot při různých činnostech, děti získávají osobní samostatnost, respekt, zaujímají určitý postoj.

„VĚDA A TECHNIKA“

V rámci tohoto integrovaného bloku se budeme snažit dětem přiblížit svět vědy a techniky a alespoň trochu proměnit vědu v zábavu prostřednictvím různých jednoduchých pokusů. Budeme se snažit o představení zajímavých přístrojů a učebních pomůcek. (dalekohled, mikroskop, meteorologické přístroje, zkumavky, váhy...) Seznámíme se s různými látkami a jejich vlastnostmi. Také se podíváme do vesmíru a zjistíme, jaká tajemství jsou tam skrytá.

Integrovaný blok se dotýká těchto elementárních poznatků:

- Svět vědy a techniky
- Pracovní činnosti a role / pracovní předměty, pomůcky, nástroje, jednoduché pracovní úkony a činnosti, řemesla, povolání, zaměstnání /
- Látky a jejich vlastnosti / voda, vzduch, nerosty, kovy, suroviny, přírodní materiály a jejich vlastnosti, umělé materiály/
- Technické přístroje, se kterými se dítě setkává
- Prostorové pojmy a souvislosti / v prostoru i v rovině, uspořádání předmětů /
- Vesmír / planety, hvězdy a souhvězdí /
- Problematika dopravní výchovy / dopravní prostředky, značky, pravidla silničního provozu, druhy dopravy /

Očekávané výsledky učení, které přispívají k vytváření základů klíčových kompetencí:

DÍTĚ A JEHO TĚLO

- Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.
- Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.
- Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.
- Zachovává správné držení těla.

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

- Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.
- Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.
- Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.
- Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.
- Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamenaná ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.
- Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.
- Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.
- Ověří správnost řešení.

DÍTĚ A TEN DRUHÝ A SPOLEČNOST

- Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.
- Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.
- Ovlivňuje směřování společné činnosti.

DÍTĚ A SVĚT

- Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.
- Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.
- Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.

„ZDRAVÍ“

V rámci tohoto integrovaného bloku budeme vést děti k osvojení poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí a osobní pohody. Zaměříme se na vývoj člověka od narození až po stáří, poznáme lidské tělo a jeho hlavní části a zjistíme co dělat, pokud se nám stane úraz či onemocníme. Dále se budeme zabývat zdravým životním stylem, od pohybových činností až po zdravé stravování.

Integrovaný blok se dotýká těchto elementárních poznatků:

- Lidské tělo a jeho části / hlavní smyslové a tělesné orgány a jejich funkce včetně pohlavních / , jeho vývoj a změny /
- Narození / růst těla a jeho proměny /
- Zdravé životní návyky / pohybové činnosti a sport, zdravá výživa, příprava pokrmů, potraviny /
- Nebezpečí / nebezpečné předměty, přístroje, kontakt se zvířaty, s látkami ohrožujícími zdraví, běžné povětrnostní a přírodní jevy, situace hromadně ohrožující /
- Nemoc a úraz
- Elementární časové pojmy a souvislosti /teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer /
- Minulost, současnost, budoucnost

Očekávané výsledky učení, které přispívají k vytváření základů klíčových kompetencí:

DÍTĚ A JEHO TĚLO

- Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.
- Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.
- Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.
- Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

- Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.
- Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.
- Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.
- Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.
- Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.

DÍTĚ A TEN DRUHÝ A SPOLEČNOST

- Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.

DÍTĚ A SVĚT

- Udržuje pořádek v blízkém prostředí.

„PROJEKTY A PROGRAMY“

Projekty zařazujeme jako přirozenou součást vzdělávacího programu. Jsou zaměřeny na témata, která jsou dětem blízká, aktuální, nebo která vycházejí z událostí v obci, ročního období či zájmu skupiny. Cílem projektů je, aby měly děti možnost:

- učit se v souvislostech;
- spolupracovat na společném cíli;
- propojovat poznatky z různých oblastí;
- zažívat úspěch a rozvíjet se prožitkem.

Délka projektů není pevně stanovena – liší se podle tématu, zájmu dětí a hloubky zpracování. Některé trvají několik dní, jiné se rozvíjejí i po dobu několika týdnů. Flexibilní pojetí umožňuje reagovat na aktuální situace a přizpůsobovat obsah i formu činností konkrétní skupině dětí.

Každý projekt obvykle zasahuje více oblastí vzdělávání a přirozeně se dotýká většiny integrovaných bloků. Projektové učení je zároveň nástrojem k naplňování cílů předškolního vzdělávání definovaných RVP PV a vede k rozvoji gramotností a kompetencí napříč vzdělávacími oblastmi. Projekty využíváme také jako příležitost k propojování s místní komunitou, přírodním prostředím a reálným životem – např.: při poznávání obce, setkávání se s odborníky, návštěvách nebo zapojení do komunitních akcí.

Role pedagoga spočívá v:

- pozorování a naslouchání dětem – zjišťování zájmu;
- vytváření podnětného prostředí pro zkoumání a objevování;
- řízení i spoluprožívání projektů – pedagog je průvodcem, který propojuje jednotlivé činnosti a reflektuje je s dětmi;
- flexibilním přizpůsobení plánu dle vývoje projektu a potřeb skupiny.

Tematické semináře

Dětem nabízíme mimo jiné pestré tematické semináře, které vycházejí z jejich zájmu a preferencí. Témata volíme na základě dotazníkového šetření i každodenního pozorování a komunikace s dětmi. Každý si tak může vybrat to, co ho opravdu baví – ať už jde o přírodní vědy, tvoření, hudbu, sport, malba nebo objevování techniky. Cílem je nabídnout dětem prostor k hlubšímu rozvoji silných stránek. Vedeme rodiče, aby výběr seminářů nechali na dětech.

VII. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Cílem hodnocení a evaluace je ověřit a zlepšit kvalitu, odhalit potřeby dalšího rozvoje školy. Předmětem evaluace je individuální hodnocení dětí, hodnocení vzdělávací práce a výsledků vzdělávání, naplňování cílů školního programu a jeho realizace. Dále hodnocení práce pedagogů, nepedagogů a ředitelky. Rovněž hodnotíme kvalitu podmínek vzdělávání.

PLÁN EVALUACE

Oblast evaluace	Kdo hodnotí	Metody a nástroje	Frekvence
1. Školní vzdělávací program (ŠVP)	ředitelka, pedagogičtí pracovníci	evaluace integrovaných bloků, kontrola souladu ŠVP s praxí, pedagogické porady	1 × ročně
2. Koncepce školy	ředitelka, pedagogičtí pracovníci, ostatní zaměstnanci MŠ	vyhodnocení plnění koncepce, porady, hodnocení školy	1-2 × ročně
3. Řízení a autoevaluace školy	ředitelka, pedagogičtí pracovníci	hospitace, kontrolní činnost, pedagogické rady, dotazníky, rozhovory	průběžně, souhrn 1 × ročně
4. Podmínky vzdělávání (<i>personální, materiální, organizační, psychosociální</i>)	ředitelka, pedagogové, provozní zaměstnanci, vedoucí ŠJ	pozorování, kontrolní činnost, provozní porady, inventarizace, BOZP, dotazníky	průběžně, souhrn 1 × ročně
5. Klima školy a spolupráce	ředitelka, pedagogové, rodiče, provozní zaměstnanci	dotazníky, rozhovory, třídní schůzky, konzultace, hospitace	průběžně, dotazník 1 × ročně
6. Průběh vzdělávání	ředitelka, pedagogové	hospitace, vzájemné hospitace, evaluace tematických celků, pedagogická diagnostika	průběžně
7. Výsledky vzdělávání (diagnostika)	ředitelka, pedagogové, rodiče	pedagogická diagnostika, portfolia, záznamové archy, konzultace s rodiči	průběžně, souhrn 2 × ročně
8. Rozvoj klíčových kompetencí	ředitelka, pedagogové	pedagogická diagnostika, pozorování, portfolia, evaluace vzdělávací nabídky	průběžně, souhrn 2 × ročně
9. Podpora individualizace a nadání	ředitelka, pedagogové	pedagogická diagnostika, PLPP, spolupráce se ŠPZ, konzultace s rodiči	průběžně
10. Školní a mimoškolní akce	ředitelka, pedagogové, děti, rodiče	hodnocení akcí, zpětná vazba rodičů, fotodokumentace	po každé akci, souhrn 1 × ročně

Seznam použité literatury:

- BEČVÁŘOVÁ, Zuzana. Současná mateřská škola a její řízení. 1. vyd. Praha: Portál, 2003. 154 s. ISBN 80-7178-537-7.
- KOPŘIVA, Pavel, Jana NOVÁČKOVÁ, Dobromila NEVOLLOVÁ a Tatjana KOPŘIVOVÁ. Respektovat a být respektován: cesta k sebeúctě a zodpovědnosti. 1. vyd. Praha: Spirála, 2008. 286 s. ISBN 978-80-904030-0-0.
- NPI Metodický portál RVP – www.rvp.cz
- Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání od 1.9.2025